

Safer Caring

4 november 2016

Baukje Maengkom
Lysbeth Wijbrandi

JEUGDHULP
FRIESLAND

Safer Caring

Jeugdhulp Friesland

Stichting Kinderpostzegels

Universiteit Groningen

The Fostering Network

BAAF (British Association for Adopting & Fostering)

JEUGDHULP
FRIESLAND

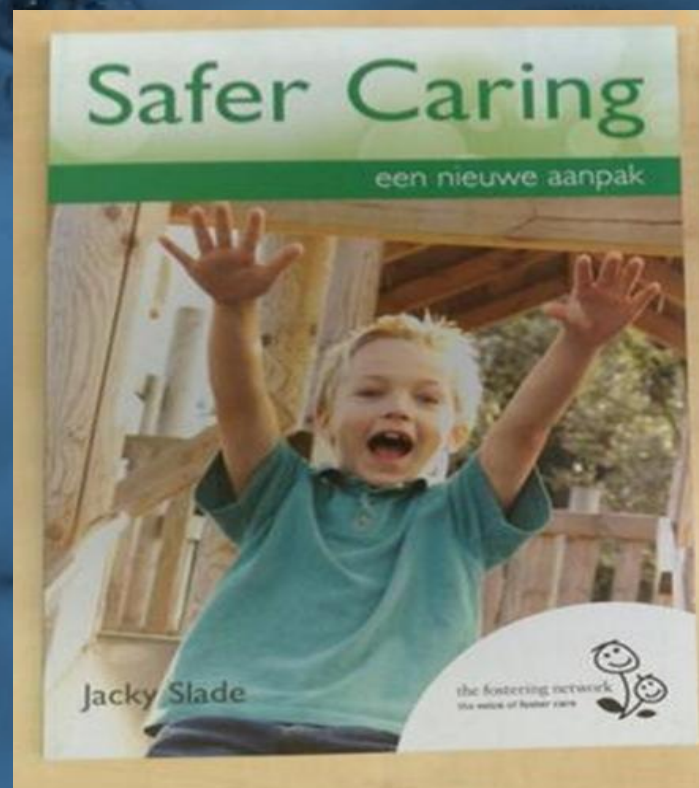
Safer Caring

- Hoe zorgen we ervoor dat kwetsbare kinderen veilig op kunnen groeien in pleeggezinnen?
- Hoe houden we hierbij rekening met de gedeelde werelden van pleegkinderen (gedelegeerd gezag)?
- Hoe kunnen we pleegouders voldoende begeleiden en beschermen tegen de problemen die pleegzorg met zich meebrengt (secundaire traumatisering)?
- Hoe ondersteunen we pleegouders bij het inschatten van risico's?

Balans beschermen en exploreren

- Een nieuwe aanpak over veilig opgroeien

JEUGDHULP
FRIESLAND

Gedelegeerd gezag

- Gedelegeerd gezag geeft pleegouders het recht om op basis van hun gezonde verstand alledaagse beslissingen m.b.t. hun pleegkind te nemen.
- Ouders die het ouderlijk gezag hebben, kunnen een deel van het gezag delegeren aan pleegouders om hen in staat te stellen deze taken en beslissingen uit te voeren.

Checklist gedelegeerd gezag

Doel:

- 'levend' document dat in de loop der tijd kan veranderen
- Voor elk kind alle relevante onderwerpen omvat
- Zo duidelijk mogelijk is, met zo veel mogelijk betrokkenheid van ouders / pleegouders

Checklist gedelegeerd gezag

- Ter voorbereiding van besprekingen / evaluaties
- Om pleegouders voor te bereiden op hun taak in pleegzorg
- Voor gezinsvoogden/ verwijzers in de pleegzorg, om het begrip 'gedelegeerd gezag' te verduidelijken aan ouders

Checklist gedelegeerd gezag

- medische zaken en gezondheid,
- onderwijs,
- persoonlijke zaken/vrije tijd/huiselijk leven, geloof/religieuze voorschriften,
- identiteit/naam,
- contacten.

*Beslissingen nemen over logeerpartijen/ vakanties/
schoolreisje

JEUGDHULP
FRIESLAND

Safer Caring; Kate Cairns en Eileen Fürsland

JEUGDHULP*
FRIESLAND

Filmpje

JEUGDHULP
FRIESLAND

Trauma

- Trauma betekent letsel, beschadiging
- Niet-gereguleerde stress veroorzaakt hersenbeschadiging
- Kinderen wier hechtingsbehoefte niet wordt bevredigd, zijn vaak niet in staat stress te reguleren
- Beschadiging als gevolg van niet-gereguleerde stress doordat de behoefte aan hechting bij een zuigeling niet is bevredigd, kan worden omschreven als een trauma
- Beangstigende gebeurtenissen leiden tot extreme stress, waardoor de hersenen worden beschadigd

Wat is een traumatische gebeurtenis?

- Een gebeurtenis die levensbedreigend is of bedreigend voor de persoonlijke integriteit van de persoon zelf of van anderen, of die reëel als zodanig wordt waargenomen,

EN
- de reactie op die gebeurtenis is angst, hulpeloosheid of afschuw.

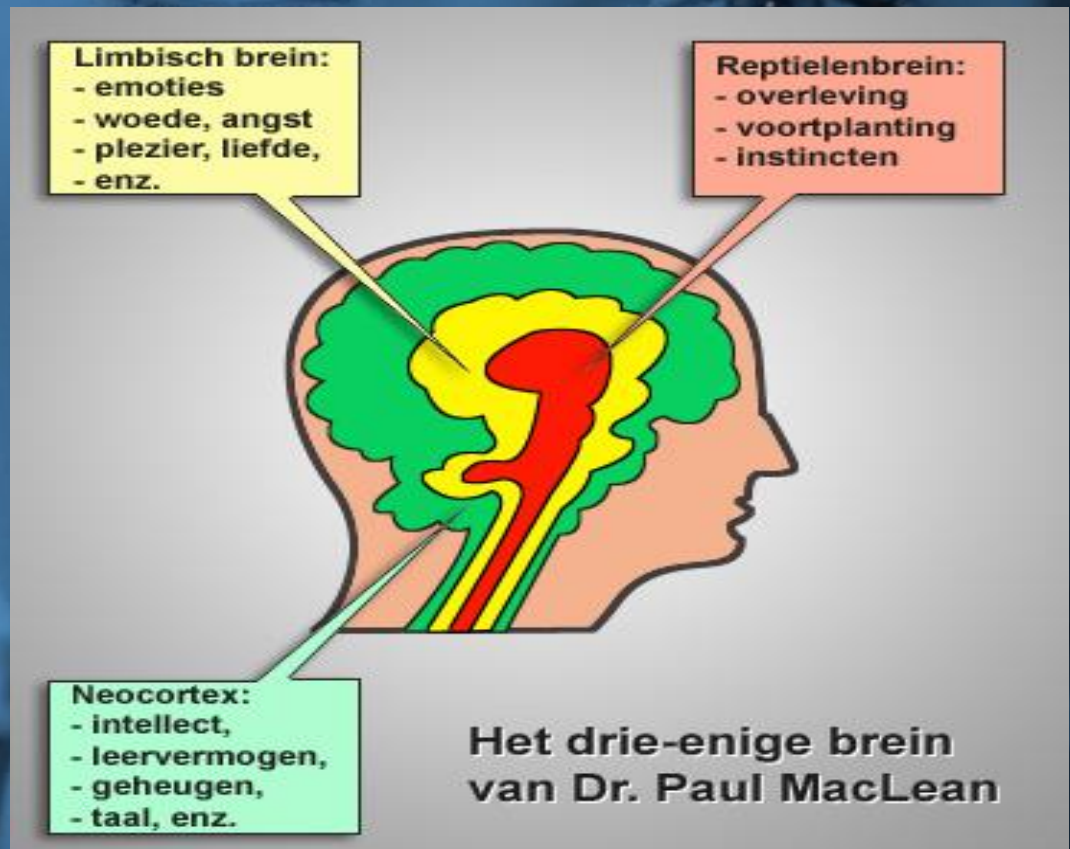

Traumatische stress

- De automatische reactie op trauma, waarbij giftige hoeveelheden stresshormonen worden geproduceerd die van invloed zijn op:
 - de hersenfunctie
 - alle belangrijke lichaamssystemen
 - het sociaal functioneren
- Biopsychosociale schade

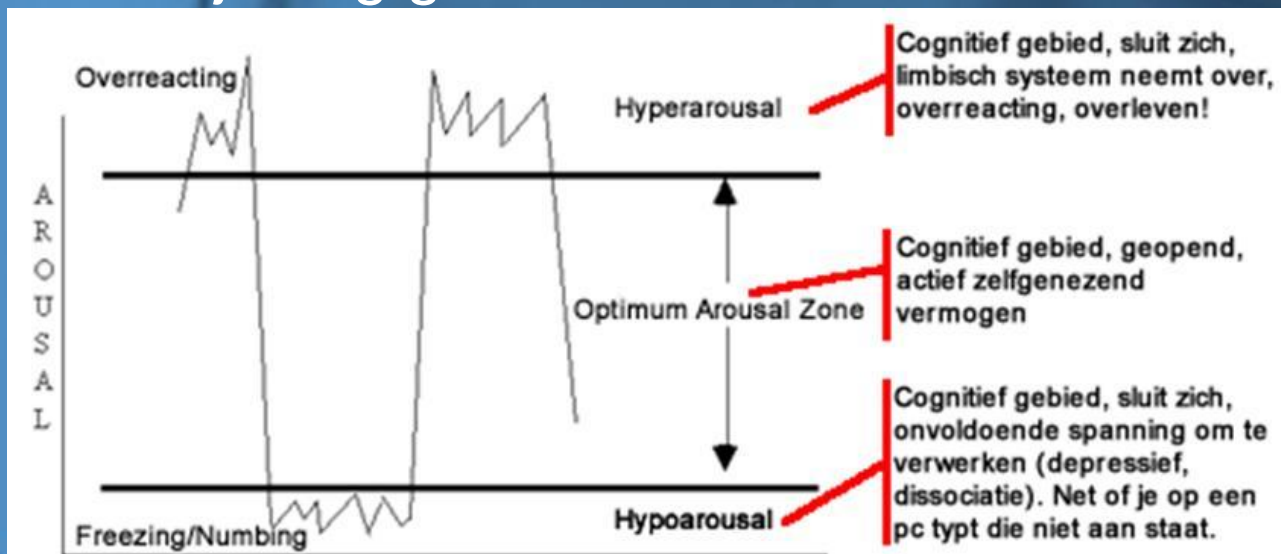

Hersenenfuncties

Window of Tolerance

De zone van stress die de amygdala nog kan tolereren, dus waarin je nog goed kan functioneren

Het begrijpen van secundaire traumatische stress

- Secundaire traumatische stress is stress die ontstaat door het zorgen voor of het geven om iemand die getraumatiseerd is geweest
- Kan dezelfde schade veroorzaken als een primair trauma
- Mensen die empathisch zijn, zelf een trauma hebben doorgemaakt en/of een onopgelost persoonlijk trauma hebben, zijn kwetsbaar
- Mensen die voor getraumatiseerde kinderen zorgen, zijn bij uitstek kwetsbaar voor secundaire traumatische stress

Tekenen en aanwijzingen die duiden op secundaire stress

- **Beangstigende emoties**
 - Boosheid, huilerigheid, angstigheid
- **Onverklaarbare veranderingen in de gezondheid**
 - Slaappatronen, eten en drinken, lichamelijke ziekten
- **Fysiologische prikkeling**
 - Geagiteerdheid, nachtmerries, hyperalert
- **Vermijden van alles wat te maken heeft met het trauma**
 - Niet in staat binnen te gaan in emotionele ruimte van het kind, of identificeert zich met kind en vertoont hetzelfde vermijdende gedrag

Tekenen van een zich ontwikkelende stoornis

- Alledaagse functioneren is beperkt, wat leidt tot gedragsverandering, zoals:
 - Missen of afzeggen van afspraken
 - Afnemend gebruik van ondersteunende netwerken
 - Weinig georganiseerd: te laat komen, niet goed voor zichzelf zorgen enzovoort
 - Toenemend gevoel van isolatie, vervreemding en gebrek aan erkenning

Herstel

Voor herstel zijn 3 dingen nodig

- Veiligheid; we kunnen pas herstellen wanneer we ons veilig voelen.
- We hebben andere mensen nodig om ons te helpen bij het verwerken van traumatische gebeurtenissen
- Het vermogen om uit te drukken wat er is gebeurd.

Mensen zijn altijd zowel kwetsbaar als veerkrachtig, bewustzijn van de balans hierin is van belang.

Herstel

- Herken het verband tussen het trauma van je pleegkind/cliënt en je eigen geschiedenis
- Onderscheid welke gevoelens bij het heden en het verleden horen
- Wees eerlijk tegen jezelf en de mensen om je heen (partner, familie, pleegzorg-begeleider, je collega's..)
- Zoek steun en ga evt. in therapie voor je trauma, het is nooit te laat om te herstellen.

Risico's bij het werken met getraumatiseerde kinderen

Safer Caring:

- Risico-taxatie
- Risicomanagement

Risico's en kwetsbaarheid

- Begrijpen van risico's
 - Wie / wat / verzekering
- Risicotaxatie
 - Risiconiveau / factoren
- Minimaliseren van risico
 - Verminderen kwetsbaarheid / bescherming
- Voordelen en risico's tegen elkaar afwegen

Inschatten van het risico

Niveau van schade	<u>Enigszins schadelijk</u>	<u>Schadelijk</u>	<u>Extreem schadelijk</u>
Waarschijnlijkheid			
<u>Hoogst onwaarschijnlijk</u>	Verwaarloosbaar risico	Aanvaardbaar	Matig risico
<u>Onwaarschijnlijk</u>	Aanvaardbaar risico	Matig risico	Aanzienlijk risico
<u>Waarschijnlijk</u>	Matig risico	Aanzienlijk	Onaanvaardbaar risico

Safer Caring

4 pijlers

- Veilig opgroeien
- Gedelegeerd gezag
- Secundaire traumatisering
- Inschatten van risico's

JEUGDHULP
FRIESLAND

Safer Caring

- een nulmeting van secundaire traumatische stress bij pleegouders.
- Iris Visser
- RUG Faculteit Gedrags-en Maatschappijwetenschappen
- Afdeling Orthopedagogiek
- Masterthesis juni 2014

JEUGDHULP
FRIESLAND

Onderzoekresultaten

- Naarmate pleegouders ouder zijn, hebben zij meer last van secundaire traumatische stress
- Pleegouders die wetenschappelijk onderwijs hebben gevolgd hebben minder last van de trauma's van pleegkinderen dan pleegouders die onderwijs van een lager niveau hebben gevolgd.

Onderzoekresultaten

- Naarmate pleegouders de opvoeding van het pleegkind meer problematisch ervaren, hebben zij meer last van secundaire traumatische stress.
- Pleegouders hebben minder last van secundaire traumatische stress naargelang zij het gevoel hebben dat zij voldoende steun hebben gehad van de pleegzorgbegeleider.

Ervaringen van pleegouders in Friesland

Waardevol, je leert over trauma's en dat je ook getraumatiseerd kan raken. Het heeft een naam (secundaire traumatisering): onderschat het effect van het trauma van je kind niet!! Maakt je beter toegerust op je taak.

Vragen

